

Kedelig Jord

– arkæologiens image og rolle

Arkæologisk Forum

Arkæologisk Forum er et fagligt tidsskrift der søger at sætte det arkæologiske fag ind i en større sammenhæng - både videnskabeligt og samfundsmæssigt. Her kan både arkæologisk faglige og fagpolitiske emner formidles og debatteres.

Redaktion

Jette Rostock (ansv. redaktør)
Mette Palm
Claus Børre Petersen
Mille Gabriel
Bo Jensen
Mette Bjerrum Jensen

Udgiver

Foreningen af Fagarkæologer - FaF

Forsidefoto

"Arkæologens image - set bagfra"
Foto: Claus Kjeld Jensen

Tryk og oplag

Holbæk Museum trykker 225 stk.

Arkæologisk Forum udkommer

Maj og November

Abonnement og løssalg

125,- kr. årligt (2 numre)
65,- kr. pr. nummer

Skriv til Arkæologisk Forum

Arkæologisk Forum modtager gerne bidrag. Du kan kontakte redaktionen, og få råd og vink om indholdet, læserne, formidlingsmåden, formaliteter, deadlines m.v.

Arkæologisk Forum

C/O Foreningen af Fagarkæologer,
Vandkunsten 5, 1. sal,
1467 København K.

E - mail: redaktion@archaeology.dk

ISSN 1399-5545

Artikler, indlæg og billeder må ikke mangfoldiggøres i nogen form uden skriftlig tilladelse fra redaktionen. Artikler i Arkæologisk Forum kan citeres med kildeangivelse, jf. ophavsretslovens bestemmelser vedr. citatret.

Ansvar for holdninger der kommer til udtryk i de forskellige artikler og indlæg, påhviler den enkelte forfatter.

 <p>Foreningen af FaF Fagarkæologer</p>	<p>Vandkunsten 5, 1. sal 1467 København K faf@archaeology.dk www.archaeology.dk</p>
---	---

Var der nogen som så "Wulffmorgenthaler" på DR2 i vinter? Så stiftede de bekendtskab med Ansgar og Loke. To supernørdede arkæologer, komplet med islandsk sweater, anorak, Fjällräven rygsæk og pagehår, som gennem flere afsnit sad i den samme bunke jord og krattede med deres graveskeer. Den erfarne Ansgar belærer konstant Loke om nødvendigheden af at bevare sin jomfruelighed "ellers mister man evnen til at grave i jord" – en kendsgerning som Ansgar har læst i fagbladet *Kedelig Jord*. Uerfarne Loke må hele tiden belæres da han i sin søgen efter "nogle objekter af arkæologisk interesse" ustandselig får upassende tilbud fra villige piger. Lokes (sex)eventyr, ude i den virkelige verden, er grunden til at de aldrig finder noget, tror Ansgar.

Det er ret ambivalent når man ser sig selv karikeret på TV. Først lidt forargelse over at blive fremstillet på den nørdede måde, så lidt fnisen, for man kan jo godt nikke genkendende til anorakken, fjällräven og det praktiske hår (hos nogle af ens kollegaer, forstås), og til sidst en stille frygt for om det er sådan at resten af landet opfatter arkæologer og arkæologi – som ufrivilligt komisk, kedeligt og uvedkommende.

For arkæologi er jo hverken kedeligt eller uvedkommende – eller uproblematisk for den sags skyld. De to ting hænger nøje sammen: Studiet af kedelig jord og af objekter af arkæologisk interesse vil næppe nogensinde fange den brede offentlighed, men studiet af fortidens mennesker, som mennesker, er vedkommende og relevant. Jorden, udgravningerne og genstandene er midler, ikke mål. Det arkæologiske rugbrødsarbejde kan virke kedeligt – kan endda være kedeligt – men arkæologiens samfundsrelevans ligger heller ikke her. Arkæologi er ikke kun relevant, fordi vi kan forsinke et motorvejsprojekt eller frede en ruin, men fordi vi kan producere noget samfundet har brug for: Viden om fortiden, viden om fortidens mennesker.

Denne viden kan bruges konstruktivt, til at give et større perspektiv på nutidige udfordringer. Hermed ikke være sagt at arkæologi kun er værdifuld hvis den kan sættes direkte ind i en moderne politisk debat, men kun at debatten vinder ved at referere til den faktuelle, komplekse fortid fremfor en fiktiv stereotyp. Det kræver en bevidst arkæologi, der tør deltage i nutidens samfundsdebatter. En sådan arkæologi bliver ikke bare mere spændende for udenforstående, men også bedre som videnskab: ved hele tiden at møde de udfordringer, den samfundspolitiske udvikling byder på, opnår vi en arkæologi, der er både kritisk og selvkritisk.

Temaet i dette nummer fokuserer på teori og praksis: på forskellen mellem processuel og postprocessuel arkæologi i udgravningen. I vores interne, arkæologiske karikaturer kan det ofte virke som om processualisterne graver uden at tænke og postprocessualisterne tænker uden at grave, men ligesom Ansgar og Loke er det billede nok for simpelt. Arkæologien vil vinde ved dialog, både indadtil og udadtil.

– Og så må vi vist bare leve med at der altid vil være noget ufrivilligt komisk over voksne mennesker der ligger på knæ og kratter i jorden.

Redaktionen